

5. GURUP UN VE ÇELTİK SANAYİ MESLEK GURUBU

İle İlgili Fire Ve Zayıt Oranları
(22 Aralık 1999 Tarihli Meclis Toplantı Kararı, 1999-2003 / 5.Madde)

Çeltik'te fire ve zayıt

Çeltik içerisinde %16-20 rutubet vardır. Bu rutubet pirinçte çeltiğin pirinç haline getirilmesi esnasında kabuk ve kepeğini hava sirkülasyonu ile ayrıldığı için %4-5 nispetinde yabancı madde ihtiva eder. Alım esnasında %4-5 nispetinde yabancı madde ihtiva eder. Bu yabancı maddeler son günlerde ilaçlamalar nedeniyle asgariye düşmüştür. Bunlar darı, kavuz, toprak vb.'dir. Bunlarında temizleme esnasında fabrikada ayrılmış olması gerekmektedir.

Bu analizden doğan fireyi meydana getirir.

Ayrıca depolama, boşaltma, nakliye, bekleme nedeniyle bir fire verir ki bu da; %1-2'dir.

Türkiye genelinde çeltik yetiştirme alanları;

1. Trakya
2. Güney Marmara
3. Ege
4. Orta Karadeniz Bölgeleri olup,

Güney Marmara Bölgesinin üretim sahalarındaki çeltik kalite ve randımanları türlere göre (Baldo, Rakko, Ribe vb. gibi değişmektedir. Üstüste ekilen tarlalardan ve kartlaşmış çeltik tohumlarından istenilen çeltik randımanının %30-35'e kadar düştüğü, iyi kalite çeltiklerden elde edilen elde edilen iyi pirinç miktarının %50-54 randıman verdiği görülmektedir. Bu randıman yükseldiği takdirde ters orantılı olarak kırık pirinç miktarı azaldığı görülür. Bu oran %15-50 civarındadır. Kavuz miktarının %20-18, kepek ise %15-7 arasında olduğu, kepek içindeki rutubetin kepek kütlesinin %13-15 arasında olduğu görülür.

100 kg. Çeltik %16-20 rutubet, %4-5 arasında yabancı madde ihtiva eder.

Yine 100 kg. Çeltikten %50-54 iyi pirinç, %15-10 kırık pirinç, %20-18 kavuz, %15-7 kepek meydana gelmektedir.